

Examenul național de bacalaureat 2024

Proba E. a)

Limba și literatura română

Simulare

Filiera teoretică – Profilul umanist; Filiera vocațională – Profilul pedagogic

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I

(50 de puncte)

Citește următorul fragment:

În fiecare dimineață, când ies, oricât aș fi de grăbit, mă oprește un răstimp librăria de alături. E un local modest, ca mai toate librăriile pariziene, cu vitrinele întinse afară, pe tejghele ieftine, până în mijlocul trotuarului. Farmecul ei, și al tuturor, tocmai asta îl face. Astfel poate întâmpina și pe trecătorii cei mai indiferenți. Jumătate din deverul* cotidian de-aici iese, din vânzările de pe trotuar oamenilor grăbiți care altminteri n-ar fi cumpărat. Printre tejghele mișună veșnic curioșii. Cei ce zăbovesc mai îndelung sunt studenți care n-au mijloace să cumpere și care citesc aici cartea pe care le-o pofteste inima. Și mai sunt alți însetați de carte, tineri și bătrâni, săraci care-și hrănesc astfel sufletul cu lectura ce le trebuie. Cărțile netăiate pricinuesc eforturi speciale pentru a-și trăda cuprinsul. Câte-un pasionat face apel la librar și librarul îi taie* paginile dorite. De altminteri, când n-are cumpărători, librarul însuși împreună cu vânzătorii lui se amestecă printre cititorii clandestini, să citească și ei.

Cartierul Latin e plin de librării, trotuarele lui oferă cărți la fiecare pas. Și buchiniștii* legendari de pe chei și cei de la Odéon. Parcă e o cetate a cărții sub oblăduirea Institutului, a Sorbonei și a celorlalte uzine de cultură. Dacă n-a pornit de-aici, în orice caz aici se întreține cu ardoare cultul cărții și al literaturii.

Nicăieri în lume cartea nu e mai prețuită ca în Franța. În alte țări poate să se citească mai mult, să se tipărească mai multe cărți. Aici, cartea e o realitate vie, un factor social cu o influență covârșitoare.

Numai la Paris cartea devine un eveniment monden care interesează nu doar cercurile literare, ci și saloanele, pe oamenii de stat, colectivitățile. Aici, o carte stârnește pasiuni, elanuri, înrăurește politica sau justiția, e un element important al vieții obștești. Mândria presei franceze, de orice nuanță, continuă a fi rubrica literară, care nu e întâmplătoare, ci organică. O carte, un curent literar, o controversă estetică sunt subiecte care împodobesc deseori articole de fond, chiar în ziare strict politice. Nu s-ar putea închipui un ziar francez care să aibă spații rezervate pentru cinematograful și sporturile, fără să aibă mai întâi o rubrică foarte îngrijită a literelor, cum bunăoară se întâmplă nu numai la noi, dar chiar în țări de mare civilizație. Adevărat că acolo cititorii se interesează de faptele literare, ca și de cele diverse, și le reclamă, pe când ziarele noastre au scuza că rubrica literară e loc mort, fiindcă nimeni, afară de scriitorii înșiși, ba uneori nici chiar ei, nu se pasionează de soarta ei, pe când pentru sporturi, de pildă, se manifestă un interes tot mai viu, ceea ce justifică permanentizarea și sporirea cronicii respective. Colaborarea scriitorilor la ziarele franceze, în calitate de scriitori și, deci, cu contribuții oarecum de specialitate, e un fenomen special, vrednic de toată atenția. Relațiile dintre ziaristi și scriitori sunt într-adevăr colegiale. Ziaristul francez se consideră scriitor înainte de toate, chiar când munca ziaristică îi impune obligații de șablon, ceea ce se constată din însuși felul îngrijit literar cum sunt scrise mai toate ziarele franceze. Scriitorii înșiși îi consideră drept colegi adevărați pe ziaristi și nu disprețuiesc suveran scrisul destinat să trăiască o singură zi. Asemenea cordialitate de relații nu se mai întâlnește aiurea.

Liviu Rebreanu, *Metropole*

*dever – volumul vânzărilor de mărfuri pe o perioadă dată

*a tăia – a desprinde, a desface filele unei cărți necitite, unite la margini

*buchinist – persoană care se ocupă cu achiziționarea și cu vânzarea de cărți vechi

A. Scrie pe foaia de examen, în enunțuri, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat.

1. Indică sensul din text al cuvântului *sforțări* și al secvenței *la fiecare pas*. **6 puncte**
2. Menționează soluția găsită de persoanele interesate de lectură, care nu au posibilitatea să-și cumpere cărți, utilizând informațiile din textul dat. **6 puncte**
3. Precizează un efect al creșterii interesului față de sport în spațiul românesc, justificându-ți răspunsul cu o secvență semnificativă din textul dat. **6 puncte**
4. Explică un motiv pentru care tejghelele librăriilor din Paris sunt amplasate până în mijlocul trotuarului. **6 puncte**
5. Prezintă, în 30 – 50 de cuvinte, relația dintre jurnaliștii francezi și scriitorii, așa cum reiese din textul dat. **6 puncte**

B. Redactează un text de minimum 150 de cuvinte, în care să argumentezi dacă presa contribuie sau nu la formarea gustului artistic al publicului, raportându-te atât la informațiile din fragmentul extras din volumul *Metropole* de Liviu Rebreanu, cât și la experiența personală sau culturală. **20 de puncte**

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:

– formularea unei opinii față de problematica pusă în discuție, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate opiniei și formularea unei concluzii pertinente; 14 puncte

– utilizarea corectă a conectorilor în argumentare, respectarea normelor limbii literare (norme de exprimare, de ortografie și de punctuație), așezarea în pagină, lizibilitatea, respectarea precizării privind numărul minim de cuvinte. 6 puncte

În vederea acordării punctajului, textul trebuie să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al II-lea (10 puncte)

Prezintă, în minimum 50 de cuvinte, rolul notațiilor autorului în fragmentul de mai jos.

SCENA III

NASTASIA, ION SORCOVĂ

NASTASIA (*schimbare, veselie nervoasă, neliniște; umblă de colo până colo și caută*): N-ai văzut oglinda?

SORCOVĂ (*pe pat și se uită îngândurat la ea*).

NASTASIA: Parcă era la fereastră, adineauri.

SORCOVĂ (*gest: o fi fost...*).

NASTASIA (*își aduce aminte și caută, grabnic, în cutia mesei*): Uite-o! (*Se privește în oglindă, scoate din cutia mesei: pudră – într-o hârtioară – și foiță roșie; iar se uită în oglindă și se întristează.*) Nu-i așa că m-am urâțit? Și-am îmbătrânit, m-am zbârcit la ochi...

SORCOVĂ (*tace*).

NASTASIA (*îl privește*): De ce taci? Vreau să fiu frumoasă! Vine Vulpașin și vreau să fiu frumoasă! Ce te uiți așa la mine? (*Râs chinuit.*)

George Mihail-Zamfirescu, *Domnișoara Nastasia*

Notă

Pentru **conținut**, vei primi 6 puncte, iar pentru **redactare**, vei primi 4 puncte (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, răspunsul trebuie să aibă minimum 50 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al III-lea (30 de puncte)

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți *particularități ale unui text poetic studiat*, aparținând lui Ion Barbu.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

– evidențierea a două trăsături care fac posibilă încadrarea textului poetic într-o perioadă, într-un curent cultural/literar sau într-o orientare tematică;

– comentarea a două imagini/idei poetice relevante pentru tema textului poetic;

– analiza a două elemente de compoziție și/sau de limbaj, semnificative pentru textul poetic (de exemplu: titlu, incipit, relații de opoziție și de simetrie, motive poetice, figuri semantice, elemente de prozodie etc.).

Notă

Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/reper).

Pentru **redactarea** eseului, vei primi **12 puncte** (existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; abilități de analiză și de argumentare – 3 puncte; utilizarea limbii literare – 2 puncte; ortografia – 2 puncte; punctuația – 2 puncte; așezarea în pagină, lizibilitatea – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseu trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.